

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 218/05-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. októbra 2005 predbežne prerokoval sťažnosť A. Z., bytom K., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava v konaniach vedených pod sp. zn. ENc 90/02 a sp. zn. 33 E 484/03 a postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 38 E 522/04 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. Z. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. augusta 2005 doručená sťažnosť A. Z., bytom K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trnava v konaniach vedených pod sp. zn. ENc 90/02 a sp. zn. 33 E 484/03 a postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 38 E 522/04.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie ním označených práv v konaniach Okresného súdu Trnava a Okresného súdu Košice II, ktorých predmetom je súdny výkon právoplatných rozhodnutí. Podľa tvrdenia sťažovateľa súdy konajú v jeho veciach s priet'ahmi, čím sa prehľbuje jeho právna neistota a odd'aluje sa možnosť vymozenia sporných pohľadávok.

Sťažovateľ uviedol: *«Na základe právoplatných a vykonateľných rozsudkov v poradí ako je vyššie uvedené, som podal podľa § 60 a nasl. ustanovení O. S. P. návrhy na výkon rozhodnutia Okresnému súdu v Trnave. Návrhy na výkon právoplatných a vykonateľných rozsudkov boli zaslané Okresnému súdu v Trnave v dňoch: 23. 02. 2002, 12. 08. 2002 a 16. 03. 2004. Okresný súd návrhy na výkon rozhodnutí právoplatných rozsudkov prijal a v prvých dvoch prípadoch som na výzvu súdu vyplatil aj príslušné poplatky.*

Zo začiatku sa zdalo, že Okresný súd v Trnave k veci pristupuje zodpovedne o čom svedčí aj jeho uznesenie pod sp. zn. 33 E 484/03-28 zo dňa 14. 01. 2004, ktorým nariadil proti povinnému J. L., bytom T., vyplatiť oprávnenej M. Z. 13 000 Sk s 17,6 % úrokom od 24. 4. 2002 do zaplataenia. Ďalšími svojimi uzneseniami pod uvedenou sp. zn. zo dňa 10. 9. 2004 a zo dňa 29. 12. 2004 predošlé uznesenie zrušil a uviedol, že výkon rozhodnutia je neprípustný!

Okresný súd Košice II svojím uznesením zo dňa 22. 02. 2005 pod sp. zn. 38 E 522/04-15 konanie o výkon rozhodnutia zastavil, pretože povinný bol dňa 4. 03. 2004 vymazaný z obchodného registra, čím stratil spôsobilosť byť účastníkom konania. O tejto skutočnosti bol informovaný aj Okresný súd v Trnave.

Proti spomínaným uzneseniam ako Okresného súdu v Trnave tak aj Okr. súdu v Košiciach II boli v zákonnej lehote podané odvolania, pretože sú v príkrom rozpore s § 135a zákona č. 500/2001 Z. z. počínajúc rokom 2002, ktoré komplexným spôsobom rieši otázku zodpovednosti konateľov za škodu a rozsah ručiteľského záväzku konateľov jednak voči spoločnosti, a jednak voči tretím osobám - veriteľom! Nie je rozhodujúce či sa konateľ

dopustil skutku, za ktorý by bol odsúdený. Ručiteľský záväzok konateľ'a na náhradu škody za spoločnosť voči veriteľom zakotvuje už ako som spomenul § 135a ods. 5 ObchZ!

Tvrdenia Okresných súdov v Košiciach a v Trnave, že konatelia tým, že boli vymazaní z Obchodného registra, zbavuje ich zodpovednosti za škody, ktoré spôsobili veriteľom je v rozpore so zákonom. Treba podotknúť aj takú skutočnosť, že ako Okresný súd Košice II tak aj Okresný súd v Trnave, vôbec nebrali do úvahy §§ 451 až 459, ôsma časť - Záväzkové právo §§ 488 až 493 a následné ustanovenia Občianskeho zákonníka!

Je pritom paradoxné a nepochopiteľné, že súd, ktorý právoplatné a vykonateľné rozsudky vydal, výkon týchto rozsudkov pozastavuje.

Právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (v primeranej lehote) je jednou z procesných záruk spravodlivého procesu, ktorý je súčasťou práva na súdnu a inú právnu ochranu, garantované čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a ustanoveniami Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Ďalej len tak ako sa hovorí v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd „Každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým súdom zriadeným zákonom!“»

Na záver sťažovateľ uviedol: „Na základe uvedených skutočností chcel by som požiadať Ústavný súd SR podľa § 49 a § 50 zákona č. 38/1993 Z. z. ako aj zákona č. 124/2002 Z. z. oddiel 6, aby dôsledne moja sťažnosť bola preverená na spomínaných súdoch, ktoré vo veci robia zbytočné prietahy a sú proti výkonu právoplatných a vykonateľných rozsudkov, ktoré Vám v prílohe predkladám.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh vrátane sťažnosti predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Okresného súdu Trnava v konaniach vedených pod sp. zn. Enc 90/02 a sp. zn. 33 E 484/03

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd zistil, že konanie vedené pod sp. zn. ENc 90/02 je od 30. mája 2005 vedené na Okresnom súde Trnava pod novou sp. zn. 8 E 83/05.

Zo spisu Okresného súdu Trnava ústavný súd zistil, že v predmetnom konaní o výkon právoplatného platobného rozkazu Okresného súdu Košice II č. k. 27 C 21/00-21 zo 16. júla 2001 (právoplatného 27. novembra 2001) bola účastníčkou konania (oprávnenou) o vymoženie 24 000 Sk s príslušenstvom manželka sťažovateľa M. Z. na základe práva priznaného jej uvedeným platobným rozkazom. Sťažovateľ v tomto konaní, ktoré sa začalo na návrh jeho manželky (oprávnenej) 28. februára 2002, vystupoval iba ako jej zástupca na základe ňou udeleného plnomocenstva, ktoré bolo okresnému súdu predložené 9. júla 2004. Ústavný súd zistil, že napádané konanie vedené pod sp. zn. 8 E 83/05 (pôvodne pod sp. zn. ENc 90/02) nebolo doposiaľ ukončené, podľa zistenia Okresného súdu Trnava povinný – M., s. r. o., na ktorého bol platobný rozkaz vydaný a proti ktorému sa vedie výkon tohto rozhodnutia, bol vymazaný z obchodného registra. V súčasnej dobe bol spis

predložený zákonnému sudcovi „na zastavenie návrhu na výkon rozhodnutia z dôvodu, že nie je možné nariadiť VR žiadnym vhodným spôsobom“.

Podľa zistenia ústavného súdu v sťažovateľom namietanom konaní Okresného súdu Trnava vedenom pod sp. zn. 33 E 484/03 o vymoženie 13 000 Sk s príslušenstvom na základe práva priznaného právoplatným rozsudkom Okresného súdu Košice II č. k. 22 C 11/00-53 z 24. apríla 2002 (právoplatného 26. júna 2002) bola účastníčkou konania matka sťažovateľa. Aj v tomto konaní, ktoré sa na Okresnom súde Trnava začalo na návrh matky sťažovateľa 15. augusta 2002, vystupoval sťažovateľ ako jej zástupca na základe ňou udeleného plnomocenstva z 10. októbra 2002.

Z prehľadu procesných úkonov vo veci vedenej pod sp. zn. 33 E 484/03 ústavný súd zistil, že z dôvodu neprípustnosti výkonu rozhodnutia proti povinnému, ktorý výmazom z obchodného registra stratil spôsobilosť byť účastníkom konania, Okresný súd Trnava uznesením z 29. decembra 2004 konanie zastavil. Predmetné uznesenie bolo sťažovateľovi ako zástupcovi jeho matky doručené 14. januára 2005, následne 21. januára 2005 podal sťažovateľ proti tomuto uzneseniu odvolanie a spis bude zaslaný súdu vyššej inštancie na konanie o odvolaní.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd v súvislosti s napádanými konaniami Okresného súdu Trnava konštatuje, že sťažovateľ nebol účastníkom ani v jednom z označených konaní, v ktorých namietal porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože v oboch konaniach vystupoval iba ako zástupca účastníčok konaní – jeho manželky a jeho matky na základe nimi udeleného plnomocenstva. Nositeľkami označených práv, ktorých porušenie v sťažnosti namieta, sú v uvedených konaniach Okresného súdu Trnava teda iné fyzické osoby (manželka a matka sťažovateľa), a nie sťažovateľ.

Ústavný súd už v rámci svojej ustálenej judikatúry konštatoval, že podľa § 49 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť môže podať len fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom sa porušili jej

základné práva alebo slobody, v nadväznosti na čl. 127 ústavy. Ústavnú sťažnosť nemôže podať fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie základných práv a slobôd inej osoby, nie svojich (I. ÚS 56/98, III. ÚS 137/03, I. ÚS 165/05). Sťažovateľ v prerokovanej ústavnej sťažnosti namietal porušenie označených práv v konaniach, ktorých nebol účastníkom, a teda jeho práva v týchto konaniach nemohli byť porušené.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd súde sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom, pretože bola podaná zjavne neoprávnenou osobou.

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 38 E 522/04

Zo spisu Okresného súdu Košice II sp. zn. 12 C 1499/99 ústavný súd zistil, že napádané konanie o vykonanie právoplatného rozsudku Okresného súdu Košice II z 5. novembra 2003 (právoplatného 30. decembra 2003) sa začalo návrhom sťažovateľa podaným Okresnému súdu Trnava 19. marca 2004, kde bolo vedené pod sp. zn. 7 E 33/04. Predmetný spis v konaní o vymoženie 80 000 Sk s príslušenstvom bol 14. mája 2004 postúpený na vybavenie Okresnému súdu Košice II po zistení, že povinný – M., s. r. o., má sídlo v územnom obvode tohto súdu. Konanie viedol Okresný súd Košice II pod sp. zn. 38 E 522/04 a po zistení, že povinný bol vymazaný z obchodného registra, čím stratil spôsobilosť byť účastníkom konania, uznesením z 22. februára 2005 konanie o výkon rozhodnutia zastavil.

Predmetné uznesenie bolo 1. marca 2005 doručené sťažovateľovi, ktorý sa proti nemu 4. marca 2005 odvolal.

Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd uznesením sp. zn. 4 CoE 27/05 z 29. apríla 2005 odvolaním napadnuté uznesenie Okresného súdu Košice II potvrdil a toto uznesenie bolo sťažovateľovi doručené 12. augusta 2005.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomia o inom zásahu, ktorým malo byť spôsobené namietané porušenie základného práva. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo o inom zásahu dozvedieť.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu jednou zo zákonných podmienok pre prijatie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, pričom zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (napr. I. ÚS 75/04, I. ÚS 176/04).

Ústavný súd už judikoval, že v kontexte citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je v zásade „iným zásahom“ pre počítanie lehoty pre včasnosť podania sťažnosti (I. ÚS 161/02, I. ÚS 6/03, I. ÚS 176/04).

Na základe uvedeného sa lehota dvoch mesiacov na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy, ktorou sa namieta porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o porušení tohto základného práva dozvedieť. Začiatok zákonnej lehoty je teda v prípade tohto práva vymedzený subjektívne podľa možnosti sťažovateľa dozvedieť sa o jeho porušení. Posúdenie tejto možnosti je vždy individuálne vzhľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu.

S prihliadnutím na uvedené skutočnosti ústavný súd poskytuje ochranu základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru zásadne vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva ešte trvalo (I. ÚS 77/02, I. ÚS 86/02, I. ÚS 213/03).

Pokiaľ ide o konkrétne okolnosti rozhodujúce pre plynutie zákonnej lehoty na podanie sťažnosti, z obsahu sťažnosti vyplýva, že o namietaných skutočnostiach týkajúcich

sa zdĺhavého postupu Okresného súdu Košice II sa sťažovateľ dozvedel najneskôr 1. marca 2005, keď mu bolo doručené uznesenie Okresného súdu Košice II o zastavení konania. Predmetnú sťažnosť však sťažovateľ podal ústavnému súdu až 2. augusta 2005, t. j. v čase, keď už uplynula lehota ustanovená pre tento typ konania pred ústavným súdom. Ústavný súd pritom z obsahu sťažnosti nezistil žiadnu skutočnosť alebo dôvod na to, aby zákonnú lehotu dvoch mesiacov počítal v danej veci od neskoršieho času, než je čas, keď mu bolo doručené uvedené uznesenie Okresného súdu Košice II.

Z týchto dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti ako oneskorene podanú odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. októbra 2005